

**PARADA 04**  
**O LÉXICO DE DÍAZ CASTRO**  
**CASA DAS PALABRAS**

## O LÉXICO DE DÍAZ CASTRO. PASO A PASO

1. TEMOS AS CADEIRAS COLOCADAS ARREDOR DAS MESAS PARA PODER FACER O BINGO
2. CANDO CHEGAN FACÉMOSLLES UN PEQUENO PERCORRIDO POLA CASA DAS PALABRAS
3. SENTÁMOLOS ARREDOR DA MESA E FACEMOS A INTRODUCCIÓN
4. XOGAMOS ATA QUE ALGUÉN CANTA BINGO
5. COMPRÓBAMOS QUE O BINGO É CORRECTO DICINDO O SIGNIFICADO DE CADA PALABRA
6. ACLARAMOS O RESTO DE PALABRAS QUE SAIRAN
7. REPARTIMOS A TORTA DE GUITIRIZ E O LÉXICO POR SE QUEREN MIRALO.
8. MENTRES COMEN A TORTA PEDÍMOSLLES QUE ENCHAN O OCO NO PASAPORTE

# O LÉXICO DE D.C. PRESENTACIÓN

Estamos na Casa das Palabras de Xermolos, unha Asociación Cultural creada por Alfonso Blanco. Alfonso e Xermolos son en boa medida os responsables de que hoxe esteamos falando de Díaz Castro pois foron os que recuperaron a súa figura e obra para Galiza.

Cando regresou a Guitiriz, Díaz Castro pasou moito tempo aquí, sobre todo na sala do lado, onde está a biblioteca e onde se lle fixo a última homenaxe, en 1990, uns meses antes da súa morte.

Xermolos é o depositario do legado de Díaz Castro e aquí conservan libros, libros, cartas, fotografías, recortes de prensa... Cousas persoais do poeta que podedes ver nas vitrinas. Por exemplo, aquí tedes fotografías da súa infancia, libros cos que estudou. Este abrigo era del. Este busto de bronce fíxollo o seu amigo Raúl Ríu. Nesta vitrina de aquí tedes por exemplo, unha edición orixinal de *Nimbos* do ano 1961 e todas as reedicións que se fixeron despois. Cal vos gusta máis? Botade unha ollada.

*(Deixamos que boten un vistazo ó seu aire)*

## NOTAS DA ACTIVIDADE:

- Facemos un pequeno percorrido pola Casa das Palabras e despois deixámoslos que boten unha ollada.
- Despois sentámoslos na mesa para xogar ó bingo.

## MATERIAIS NECESARIOS:

- Bingo
- Cartóns e fabas
- Léxico
- Torta de Guitiriz.

# O LÉXICO DE D.C. XOGO E CONCLUSIÓN

Agora sentámonos porque imos xogar un bingo.

Por suposto que non é un bingo calquera, é o bingo das palabras de Díaz Castro. El empregaba un léxico moi particular nos seus poemas e utilizaba léxico da zona de Guitiriz que é o que tedes nos cartóns. Agora, imos sacar números cos que vos damos unha definición, se credes que esa definición se corresponde cunha palabra do voso cartón, marcádea. Cando teñades todas, cantade bingo.

*(Repartimos cartóns e fabas e xogamos ó bingo ata que alguén canta)*

Cantaron bingo! Agora imos comprobar que é correcto e revelar que palabras saíron e que o mellor non soubestes identificar *(Lemos as definicións que saíron e revelamos a que palabra corresponden)*

O premio deste bingo é unha torta de millo de Guitiriz que imos compartir antes de continuar o roteiro. Mentres a comemos tedes que escribir no voso pasaporte algunha das palabras novas que aprendestes.

## NOTAS DA ACTIVIDADE:

- Unha das guías saca un número, a outra le a definición da palabra correspondente con ese número.
- A que vai quitando os números que vaia anotando as palabras que saen
- Cando alguén canta bingo compróbase que saíron tódalas palabras e acláramos o seu significado e tamén do resto de palabras que saíron.
- Ó rematar o bingo deixamos os léxicos sobre a mesa por se queren comprobar as palabras dos seus cartóns e repartimos a torta.

## MATERIAIS NECESARIOS:

- Bingo
- Cartóns e fabas
- Léxico
- Torta de Guitiriz e coitelo.

## O LÉXICO DE DÍAZ CASTRO

1	<b>ABRENTE</b>	A PRIMEIRA LUZ DO DÍA. AMENCER
2	<b>BRASAS</b>	MATERIA COMBUSTIBLE QUE SE MANTÉN ACESA PERO SEN CHAMA. ASCUA
3	<b>FACHA</b>	PRESA DE PALLA ATADA QUE SE ACENDE PARA ALUMAR. FACHUZO
4	<b>NIMBO</b>	CÍRCULO LUMINOSO QUE ARRODEA A CABEZA DOS SANTOS OU OBXECTOS SAGRADOS. AUREÓLA, HALO
5	<b>DESORBALLAR</b>	SACUDIRLLE O ORBALLO A UNHA PLANTA
6	<b>CHORIMA</b>	FLOR DO TOXO OU DA XESTA. CHORIDA
7	<b>CERNA</b>	PARTE INTERIOR E MÁIS DURA DO TRONCO DUNHA ÁRBORE
8	<b>RÍO</b>	CURSO NATURAL E PERMANENTE DE AUGA DOCE QUE EDSEMBOCA NO MAR, NUN LAGO OU NOUTRO CAUCE
9	<b>CHOIVA</b>	AUGA QUE CAE DAS NUBES EN FORMA DE PINGAS
10	<b>CAMIÑO</b>	ESPAZO TRAZADO E DISPOSTO PARA PODER IR DUN LUGAR A OUTRO
11	<b>SUCO</b>	ESCAVACIÓN LONGA E POUCO PROFUNDA FEITA NUN TERRO PARA SEMENTAR. REGO
12	<b>BORRALO</b>	PO OU CONXUNTO DE RESIDUOS QUE QUEDAN ´ Ó QUEIMAR ALGO TOTALMENTE, CINZA
13	<b>VIMBIO</b>	VARA DE VIMIEIRO FINA, LONGA E FLEXIBLE, VIME
14	<b>LOUSADO</b>	CUBERTA DUNHA CASA TAPADA POR LOUSAS, SIMILAR Ó TELLADO
15	<b>MEIGA</b>	MULLER QUE ATRAE, QUE ENFEITIZA, FEITICEIRA
16	<b>CENTEO</b>	PLANTA MOI SEMELLANTE Ó TRIGO, COAS ESPIGAS MÁIS LONGAS E DESGADAS
17	<b>FRAGA</b>	MONTE CON MOITA VEXETACIÓN, BOSQUE
18	<b>UVA</b>	FROITO DA VIDE DO QUE SE OBTÉN VIÑO
19	<b>MAUS</b>	PARTE DO CORPO SITUADA NO EXTREMO DE CADA BRAZO
20	<b>LUSQUEFUSQUE</b>	MOMENTO DO DÍA EN QUE A LUZ DESAPARECE E AS COUSAS VENSE COMO SOMBRAS, ANOITECER